

Előadás bemutatása a Magyar Biológia Társaság „XXXI. Vándorgyűlés” című konferenciáján

A pályázó neve: Juhász Erika Mária

Képzés: ELTE Biológia Doktori Iskola, Ökológia, konzervációbiológia és szisztematika program

Neptun-kód: F78957

A konferencia helye és ideje: Budapest, 2018. november 22-23.

A Magyar Biológiai Társaság honlapja:

http://www.mbt-biologia.hu/gen/pro/mod/foo/foo_kiiras.php?i_szo_azo=9

Absztraktkötet:

http://www.mbt-biologia.hu/gen/pro/mod/let/let_fajl_megnyitas.php?i_faj_azo=1762

A Magyar Biológiai Társaság „Vándorgyűlés” nevű konferenciája több évtizedes múltra tekint vissza. A konferencia szervezői idén a következő tudományterületek képviselőinek jelentkezését várták: antropológia, biotechnológia, botanika, etológia, evolúcióbiológia, ökológia, természetvédelem, tudománytörténet, tájökológia és zoológia. Az előadók változatos témájú prezentációkkal jelentkeztek, ami az előadások után és a szünetekben nagyon érdekes beszélgetésekre, vitákra adott lehetőséget. Részt vettem a korábbi, 2017-es rendezvényen, a XXX. Vándorgyűlésen is. Mindkét alkalommal nagyon pozitív élményt jelentett számomra az előadás megtartása és a szakmai közönség befogadókészsége.

Előadásomban az eurázsiai hód hazai elterjedésének folyamatát ismertettem magyarországi természetvédők által közölt adatok és korábbi szakirodalmi információk áttekintésével, majd az ember és a hód közötti konfliktusok okairól, azok mérséklésének lehetőségeiről, továbbá a gyérítés kérdéséről beszéltem.

A konferencia programjának elemei közül mindenképpen kiemelném a ragadozó emlősök sztereotip viselkedésformáival, valamint az egzotikus rák-, hal-, kételtű- és hüllőfajok hazai előfordulásával foglalkozó prezentációkat. Megismerhettük egy elfeledett magyar zoológus, neuroanatómus, Haller Béla nevét és munkásságának néhány fontosabb elemét is. A rendezvényen sok ismerőssémmel találkoztam, ők szintén előadók, vagy pedig posztterek szerzői voltak. Ugyanakkor új ismeretségeket is kötöttem.

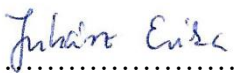
A konferencia után közös sétát tettünk a rendezvénynek helyszínt adó Fővárosi Állat- és Növénykertben, melynek során Hanga Zoltán, az intézmény szóvivője kalauzolt minket a területen, érdekességeket mesélve néhány állatfaj életmódjával, állatkerti tartásával kapcsolatban.

A National Geographic Magyarország honlapján olvasható egy interjú, amelyet Bajomi Bálint (<http://bajomi.eu/>) készített Dr. Korsós Zoltánnal, a Magyar Természettudományi Múzeum főigazgatójával, a Magyar Biológiai Társaság elnökével. Az interjúban az általam bemutatott előadás is említésre került. <https://ng.hu/tudomany/2018/12/03/biologusok-konferenciaja-nem-csak-biologusoknak/>

Bajomi Bálint konferencián készített fotói ezen a linken érhetők el: <https://adobe.ly/2qXVXYy>

Köszönöm az ELTE Tehetséggondozási Tanácsának, hogy finanszírozta a konferencia regisztrációs díját.

Budapest, 2019. január 17.

.....

Juhász Erika Mária

Az előadás összefoglalója:

Juhász Erika¹ – Biró Marianna² – Ulicsni Viktor² – Babai Dániel³ –
Molnár Zsolt²

Az eurázsiai hód magyarországi elterjedésének folyamata és az együttélés lehetőségei a természetvédők szemszögéből

¹ELTE Növényrendszertani, Ökológiai és Elméleti Biológiai Tanszék

²MTA Ökológiai Kutatóközpont

³MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet
e-mail: juhasz.erika43@gmail.com

Az eurázsiai hód (*Castor fiber*) világállománya az aktív természetvédelmi intézkedések eredményeként alig egy évszázad alatt közel százszorosára nőtt. A faj Magyarországra való visszatérése az 1980-as évek közepén, a Szigetközben kezdődött. 2017-18 között magyarországi természetvédőket és kutatókat (összesen 49 személyt) kértünk fel arra, hogy egy strukturált interjú kérdéssorának megválaszolásával segítsék a hód jelenlegi, hazai helyzetének megismerését. A szakemberek információit összegezve megállapítható, hogy a faj az ország valamennyi folyóját legalább 4-5 éve kolonizálta, számos térségben pedig a kisebb, alkalmas víztestek nagy részét is sikeresen benépesítette. A hód magyarországi elterjedésében a WWF visszatelepítési programja mellett az Ausztria és Horvátország felől történő spontán kolonizációnak is jelentős szerepe volt. A megkérdezettek a következő konfliktuspontokat ismertették a hód tevékenysége kapcsán: nemesnyár kirágása (38 említés), egyéb fák kirágása (15), torlaszképzés (24), az árvízvédelmi töltés szerkezetének gyengítése (24 említés, 3 helyszín), hódgátépítés (21) terményfogyasztás (19). Míg az ország egyes térségeiben több konfliktuspont együttesen jelentkezik, máshol, elsősorban a Tisza és mellékfolyói mentén a faj jelenléte sok területen szinte észrevétlen marad. Az interjúalanyok a kármérséklés lehetőségét az értékes fák egyedi védelmében, a faültetvények szakszerű körbekerítésében, a riasztásban, egy keskeny, változatos szerkezetű, őshonos fafajokból álló parti sáv fenntartásában, a vágástéri hulladék partszegélyen hagyásában, hódgátak esetében az elbontásban vagy az áteresz beépítésében látták. A hódok gyérítésének kérdése a természetvédelmi oldalon dolgozókat erősen megosztja.